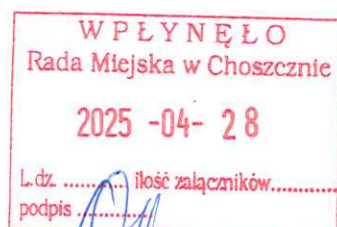

Miejsko-Gminny
Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Wolności 41, tel. 95 765 79 72
73-200 CHOSZCZNO
NIP 594 123 15 56 REGON 003134333

Choszczno
bohater regionu

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKO – GMINNEGO
OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ W CHOSZCZNIE
za 2024r.**

Zadania i kadra Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choszczynie

1. Zadania

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choszczynie przedkłada roczne sprawozdanie z działalności Ośrodka za 2024 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choszczynie funkcjonuje jako gminna jednostka organizacyjna pomocy społecznej. Na poziomie lokalnym wykonuje zadania skierowane na wsparcie i poprawę warunków życia mieszkańców Gminy Choszczno. Działania Ośrodka są zbieżne z lokalną polityką społeczną i zgodne z realizacją celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Choszczno.

Głównym zadaniem Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choszczynie jest realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej:

1. wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
2. realizacja rządowych programów pomocy społecznej.

W 2024 r. M-GOPS realizował także przekazane mu zadania wynikające z innych ustaw:

- 1) przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych,
- 2) przyznawanie i wypłacanie dodatków energetycznych,
- 3) przyznawanie i wypłacanie dodatku osłonowego,
- 4) przyznawanie i wypłacanie refundacji kwoty odpowiadającej podatkowi VAT odbiorcom paliw gazowych,
- 5) wydawania zaświadczeń dla osób fizycznych dla Programu „Czyste powietrze”,
- 6) przyznawanie i wypłacanie świadczenia wychowawczego w związku z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego,
- 7) przyznawanie i wypłacanie świadczenia z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”,
- 8) przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,
- 9) prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- 10) należące do właściwości gminy z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej, asystent rodziny,
- 11) prowadzenie świetlic środowiskowych,
- 12) potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej,
- 13) organizowanie prac społecznie użytecznych,
- 14) prowadzenie obsługi techniczno-organizacyjnej Zespołu Interdyscyplinarnego,
- 15) realizacja wniosków o wydanie Kart Dużej Rodziny,
- 16) udzielanie pomocy obywatelom Ukrainy.

Realizowane projekty i programy w 2024 r.:

1. Projekt „Wsparcie seniorów w Gminie Choszczno”,
2. Projekt „Wsparcie rodzin w Gminie Choszczno”,
3. Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024–2028,
4. Program „Opieka 75+” na rok 2024,
5. Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024,
6. Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024

7. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024,
9. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020, Podprogram 2023 Plus,
10. Program wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2024 r.”.

2. Kadra

Zadania M-GOPS w 2024 r. realizowane były przez 58 pracowników zatrudnionych na umowę o pracę:

- czas nieokreślony – 55
 - czas określony – 3 (w tym 2 osoby na zastępstwo),
- oraz 12 osób w ramach umowy zlecenia.

Z uwagi na konieczność ciągłego doskonalenia zawodowego 36 pracowników M-GOPS uczestniczyło w 14 szkoleniach.

Ponadto zorganizowano 10 praktyk zawodowych w ramach porozumień z placówkami oświatowymi oraz szkołami wyższymi.

II. Struktura wydatków w 2024r.

1. Wydatki.

Wydatki Ośrodka finansowane były:

- ze środków budżetu Miasta – 9 404 546,81 zł
- ze środków budżetu Państwa – 14 434 395,57 zł
- ze środków Funduszu Solidarnościowego – 149 678,88 zł
- z Europejskiego Funduszu Społecznego – 177 247,52 zł.

Na realizację zadań własnych wykorzystano dotację z budżetu Państwa w kwocie 2 486 203,30 zł

Wydatki związane z realizacją zadań własnych – **11 891 350,11 zł** w tym:

1. Dodatki mieszkaniowe – **725 177,01 zł**
2. Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej – **671 871,25 zł** w tym:
 - 1) wspieranie rodziny – 185 860,29 zł
 - 2) piecza zastępcza – 486 010,96 zł
3. Przeciwdziałanie alkoholizmowi – **590 792,57 zł**
4. Przeciwdziałanie przemocy domowej - **47 289,44 zł** (w tym dotacja 6000 zł)
5. Prace społecznie użyteczne – **66 764,90 zł**
6. Świadczenia rodzinne – środki własne – **91 130,09 zł**
7. Pomoc społeczna – **6 038 587,16 zł** w tym:
 - 1) składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłki stałe – 51 218,51 zł
 - 2) pokrycie kosztów za pobyt w domach pomocy społecznej – 3 470 823,58 zł
 - 3) zasiłki stałe – 582 955,51 zł
 - 4) zasiłki okresowe – 235 273,50 zł
 - 5) zasiłki celowe – 10 827,06 zł
 - 6) noclegownia – 123 757,03 zł
 - 7) sprawienie pogrzebu – 5082,03, zł
 - 8) zdarzenie losowe – 58 000,00 zł
 - 9) usługi opiekuńcze – 967 788,71 zł
 - 10) program 75+ - 139 168,00 zł
 - 11) program „Posiłek w szkole i w domu” – 290 508,80 zł
 - 12) program "Korpus wsparcia seniorów" – 103 184,43 zł

- Moduł I- 59 984,43 zł,
- Moduł II – 43 200,00 zł

8. Utrzymanie Ośrodka – **3 117 709,20 zł**

9. Edukacyjna opieka wychowawcza (stypendia) – **219 356,00 zł**

10. Wydatki z Funduszu Pomocy na pomoc obywatelom Ukrainy – **289 086,53 zł**

11. Refundacja podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych – **33 585,96 zł**

Wydatki związane z realizacją zadań zleconych – **11 947 592,27 zł** w tym:

1. Świadczenia rodzinne – 8 904 767,14 zł
2. Rządowy Program "Karta Dużej Rodziny" – 1723,00 zł
3. Dodatek osłonowy – 351 870,75 zł
4. Fundusz alimentacyjny – 820 270,38 zł
5. Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe (za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze) – 928 768,17 zł
6. Składki zdrowotne (za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze) – 348 588,45 zł
7. Ogółem specjalistyczne usługi opiekuńcze – 220 000,00 zł
 - specjalistyczne usługi opiekuńcze – 168 409,87 zł
 - pozostałe wydatki – 51 590,13 zł
8. Bon energetyczny – 360 276,78 zł
9. Świadczenie wychowawcze- 8828,60 zł
10. Wynagrodzenie dla opiekuna osoby niepełnosprawnej przyznawana na podstawie wyroku sądu – 0 zł
11. System teleinformatyczny -pomoc społeczna -2499,00

Projekt „Wsparcie seniorów w Gminie Choszczno”- 58 385,72 zł

Projekt "Wsparcie rodzin w Gminie Choszczno" - 118 861,80 zł

Wydatki ogółem: 24 016 189,90 zł

Program "Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością" dla JST– edycja 2024 – 115 513,98 zł

Program "Opieka wytchnieniowa" dla JST– edycja 2024 – 34 164,90 zł

III. Sprawozdanie z realizacji zadań pomocy społecznej.

1. Informacje ogólne

Organizację, zadania, rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich udzielania określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokajania niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka a osoby i rodziny korzystające z pomocy są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Trudna sytuacja życiowa (m.in. bezrobocie, niepełnosprawność, bezdomność, uzależnienia, przemoc w rodzinie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, itp.) oraz posiadane dochody nie przekraczające kryteriów dochodowych określonych w oparciu o próg interwencji socjalnej warunkują prawo do bezzwrotnych świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Kryterium dochodowe w 2024 r. na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów

z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej i wynosiło dla osoby samotnie gospodarującej 776 zł, a dla osoby w rodzinie do 600 zł.

W systemie pomocy społecznej przez rodzinę rozumie się osoby spokrewnione i niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

W celu realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej, M-GOPS zatrudnia wykwalifikowaną kadrę, w szczególności 11 pracowników socjalnych, którzy uprawnieni są do przeprowadzania wywiadów środowiskowych i prowadzenia pracy socjalnej.

Pracownicy pomocy społecznej realizując zadania z zakresu pomocy społecznej w celu udzielenia efektywnego wsparcia ściśle współpracowali z wieloma instytucjami, organizacjami społecznymi i pozarządowymi, w szczególności z:

- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
- Powiatowym Zespołem do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności,
- Domami Pomocy Społecznej,
- Placówkami Opiekuńczo-Wychowawczymi,
- Szkołami,
- Komendą Powiatową Policji,
- Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zakładem Ubezpieczeń Społecznych,
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,
- Powiatowym Urzędem Pracy,
- Służbą zdrowia,
- Stowarzyszeniem „Klub Kobieta 2000”.

Zadania z zakresu pomocy społecznej w 2024 r. realizowane były w oparciu o posiadane zasoby kadrowe oraz środki finansowe i obejmowały w szczególności zaspokajanie potrzeb mieszkańców Gminy w zakresie pomocy społecznej przez:

- 1) tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej;
- 2) analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej;
- 3) przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń;
- 4) pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin;
- 5) pracę socjalną, rozumianą jako działalność zawodową, skierowaną na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz do tworzenia warunków sprzyjających temu celowi.

2. Charakterystyka osób / rodzin objętych pomocą społeczną

Na terenie Miasta i Gminy Choszczno wg stanu na 31 grudnia 2024 r. zameldowanych było **19 287 osób**.

Tabela nr 1. Powody przyznania pomocy finansowej i w naturze

Powód trudnej sytuacji życiowej	2023 r.		2024 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	187	410	189	389

Sieroctwo	0	0	0	0
Bezdomność	37	37	41	42
Potrzeba ochrony macierzyństwa	61	287	63	296
Bezrobocie	123	339	123	314
Niepełnosprawność	206	299	205	317
Długotrwała lub ciężka choroba	251	347	264	354
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (w tym):	13	50	19	76
• Rodziny niepełne	6	19	9	29
• Rodziny wielodzietne	2	14	2	14
Przemoc domowa	2	2	2	6
Alkoholizm	38	68	34	46
Narkomania	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	6	6	6	11
Zdarzenia losowe	0	0	4	13
Sytuacja kryzysowa	1	1	0	0

Tabela nr 2. Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	2023 r.		2024 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Rodziny ogółem, w tym:	744	1479	707	1428
- o liczbie osób 1	413	413	385	385
2	131	262	134	268
3	80	240	77	231
4	73	292	57	228
5	28	140	32	116
6 i więcej	19	132	22	156

Tabela nr 3. - Formy pomocy

Formy pomocy	2023 r.	2024 r.
	Liczba osób	Liczba osób
Usługi opiekuńcze	142	150
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	26	28
Odpłatność za domy pomocy społecznej	87	86
Składki na ubezpieczenie zdrowotne (z. stałe)	74	62
Sprawienie pogrzebu	2	2
Pomoc państwa w zakresie dożywiania , w tym posiłek dla dzieci i młodzieży	128	117
Zasiłki stałe	73	67
Zasiłki okresowe	116	116
Zasiłki celowe, w tym:	166	179
• zasiłki specjalne celowe	16	14
• realizacja projektów	0	0
• w zakresie dożywiania	122	160
Zasiłki celowe w wyniku zdarzenia losowego	0	0
Razem	952	919

3. Usługi opiekuńcze

Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która ma rodzinę a rodzina wspólnie niezamieszkująca, nie może takiej opieki zapewnić. Koszt realizacji usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w kolejnym punkcie jest zadaniem obowiązkowym gminy.

W 2024 r. wydatki związane ze świadczeniem usług przez opiekunki środowiskowe w miejscu zamieszkania wyniosły **967.788,71 zł**.

Usługi opiekuńcze świadczone były przez 13 opiekunek środowiskowych zatrudnionych na czas określony i nieokreślony, które okresowo wspomagane były przez 8 opiekunk zatrudnionych na umowę zlecenie w tym w ramach usług sąsiedzkich oraz 1 osobę skierowaną do prac społecznie użytecznych z PUP.

Z usług opiekuńczych korzystało ogółem 150 osób. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W ogólnej liczbie 150 osób korzystających z usług opiekuńczych, 8 osób korzystało z usług nieodpłatnie z uwagi na niski dochód. Pełna odpłatność za 1 godzinę usług opiekuńczych wynosiła do marca 33,00 zł, do kwietnia 37,00 zł. Wysokość wnoszonych opłat za 1 godzinę usług uzależniona jest od dochodu rodziny lub osoby i wynosi obecnie od 1,85 zł do 37,00 zł. Łączny dochód z tytułu wniesionych odpłatności w roku 2024 r. wyniósł **104 055,98 zł**.

Ponadto Gmina realizowała program „**Programu 75+**”. Strategicznym celem programu jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej, które są osobami samotnymi (zgodnie z art. 6 pkt 9 ustawy o pomocy społecznej) lub są osobami samotnie gospodarującymi (zgodnie z art. 6 pkt 10 ustawy o pomocy społecznej), a także tych, które pozostają w rodzinie.

Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie:

1. Zapewnienia ww. osobom wsparcia i pomocy adekwatnej do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia, w ramach usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych.
2. Poprawy jakości życia osób w wieku 75 lat i więcej.
3. Umożliwienia gminom rozszerzenia oferty usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej.
4. Wsparcia finansowego gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym.

W ramach programu Gmina Choszczno otrzymała dofinansowanie ze środków budżetu państwa na świadczenie usług opiekuńczych w wysokości **139 168,00 zł**, środki własne gminy 109 615,50 zł (ponad 40,00%).

Przyznana dotacja w całości wykorzystana została na usługi opiekuńcze dla 53 osób 75+ przez:

- dofinansowanie do usług opiekuńczych dla osób, którym przedmiotowe usługi były świadczone w ramach Programu i były kontynuowane w roku 2024 tj. 32 osoby,
- dofinansowanie do usług opiekuńczych dla osób, którym w roku 2023 te usługi nie były świadczone (osoby nowe) tj. 17 osób,
- dofinansowanie do zwiększenia liczby godzin usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej tj. 4 osoby.

Gmina Choszczno Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choszcznie w 2024 r. przystąpił do Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „**Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością**” dla JST – edycja 2024, „**Opieka wytchnieniowa**” dla JST -edycja 2024 finansowanych ze środków pochodzących z Funduszu Solidarnościowego oraz „**Korpus Wsparcia Seniorów**” na rok 2024 finansowany z dotacji celowej budżetu państwa.

Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego- edycja 2024

Celem Programu było wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych i ograniczenie skutków niepełnosprawności przy wykonywaniu codziennych czynności oraz przeciwdziałaniu dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych poprzez pomoc w podejmowaniu aktywności społecznej.

Program adresowany był do gmin i powiatów. Zakłada wsparcie finansowe samorządów w zakresie świadczenia usług asystenta - **do 100% kosztów realizacji zadania**, z zastrzeżeniem iż koszt jednej godziny zegarowej wynagrodzenia z tytułu świadczenia usług asystenta nie przekroczy 40 zł brutto wraz z kosztami pracodawcy. Ze wsparcia asystenta osoby z niepełnosprawnościami mogły skorzystać:

- dzieci do 16. roku życia, które posiadają orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
- osoby z niepełnosprawnościami, posiadające orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym, umiarkowanym lub traktowane na równi do wymienionych.

W ramach programu zrealizowano usługi asystenckie dla 20 osób posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz dla 2 osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Usługi świadczone były przez dwóch asystentów zatrudnionych na podstawie umowy o pracę i umowy zlecenia od stycznia 2024 r. do grudnia 2024 r. w liczbie 2921 godzin. Koszt programu wyniósł **115 513,98 zł**.

Program „Opieka wytchnieniowa”-dla Jednostek Samorządu Terytorialnego- edycja 2024

Celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

1. dziećmi do ukończenia 16. roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności lub
2. osobami niepełnosprawnymi posiadającymi:
 - orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo
 - orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem wymienionym w lit. a, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, z późn. zm.),

poprzez umożliwienie uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej, tj. odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością przez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie. Opieka wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnością poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Program adresowany był do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, którzy wymagają usług opieki wytchnieniowej, zwanych dalej „uczestnikami Programu”.

Usługi opieki wytchnieniowej przysługują w przypadku zamieszkiwania członka rodziny lub opiekuna, we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą niepełnosprawną i sprawują całodobową opiekę nad osobą niepełnosprawną.

W godzinach realizacji usług opieki wytchnieniowej finansowanych ze środków Funduszu, nie mogą być świadczone inne formy pomocy usługowej, w tym usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, inne usługi finansowane ze środków Funduszu lub usługi obejmujące analogiczne wsparcie do usług opieki wytchnieniowej finansowane ze środków publicznych.

W ramach programu zrealizowano usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej dla 6 osób posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. Usługi świadczone były przez jednego opiekuna zatrudnionego na podstawie umowy zlecenia od stycznia 2024 r. do grudnia 2024 r. w liczbie 1015 godzin. Koszt programu wyniósł **34 164,90 zł**.

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024

Celem programu było zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie danej gminy tj. osób mających problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia, oraz poprawa poczucia bezpieczeństwa w możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Program był realizowany w terminie od dnia 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.

Realizacja programu „Korpus Wsparcia Seniorów” obejmowała swoim zakresem dwa moduły:

- **Modułu I** – którego celem jest zapewnienie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich seniorom w wieku 60 lat i więcej. Usługi sąsiedzkie świadczone w ramach Modułu I obejmują swoim zakresem pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji, oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.
- **Moduł II** – którego celem jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”, a także wsparcie gmin w realizacji świadczenia usług opiekuńczych przez dofinansowanie zakupu oraz kosztów użytkowania tzw. „opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa”, dofinansowanie kosztów użytkowania opasek bezpieczeństwa zakupionych w ramach programu Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2022.

„Opieka na odległość” jest nowoczesną formą sprawowania opieki nad osobami starszymi, chorymi, po przebytych zabiegach medycznych, z niepełnosprawnościami, którzy czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. To doskonałe rozwiązanie szczególnie dla osób samotnych, zarówno tych, które korzystają z usług opiekuńczych jak i tych, u których nieprzewidywalność zmiany stanu zdrowia uzasadnia stałe monitorowanie w celu jak najszybszej reakcji, powiadomienia właściwych służb i udzielenia możliwie najszybszej pomocy, w tym pomocy medycznej, w ramach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

W ramach programu w I Module objęto pomocą 10 osób w ramach usług sąsiedzkich, a w II Module objęto dofinansowaniem kosztów użytkowania opasek bezpieczeństwa zakupionych w ramach programu Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2022, 80 osób 65+. Koszt programu wyniósł 103 184,43 zł w tym otrzymana dotacja 77 808,55 zł.

Projekt „Wsparcie seniorów w Gminie Choszczno” FEPZ.06.18-IP.01-0007/24

Projekt skierowany jest do 80 seniorów (60K, 20M), które ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymagają opieki lub wsparcia w związku z niemożliwością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej podstawowej czynności dnia codziennego, zamieszkałych Gminę Choszczno i ich otoczenia – min. 20 opiekunów faktycznych (15K, 5M, w zakresie korzystania z wypożyczalni, wsparcie informacyjno-doradcze)

Celem projektu jest zwiększenie dostępu do lepszej jakości usług społecznych w Gminie Choszczno poprzez objęcie usługami społecznymi 80 OPW (60K, 20 M), w tym: usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania (20 os) i specjalistycznymi usług opiekuńczych. świadczonymi

w miejscu zamieszkania (dla 20 os), opieką krótkoterminową w Klubie Seniora (60 os.) oraz zwiększenie wiedzy min. 20 opiekunów faktycznych (15K,5M) na temat wsparcia ich podopiecznych. Projekt realizowany jest w okresie 01.07.2024- 31.08.2025. Projekt współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027.

4. Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych, kwalifikacje osób je świadczących, warunki i tryb pobierania opłat określa Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2024 r. poz. 816).

Specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane były w ramach zadań zleconych i obejmowały usługi świadczone na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi. Dwie opiekunki świadczyły usługi na rzecz 28 osób w ich miejscu zamieszkania.

Całkowity koszt realizacji zadania to kwota **168 409,87 zł.**

5. Domy Pomocy Społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osobę kierującą się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego albo zgody Sądu na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

W 2024 r. Ośrodek pokrył koszty pobytu w domach pomocy społecznej **86** osobom, które przebywają w:

- Domu Pomocy Społecznej Dla Osób Przewlekłe Somatycznie Chorych w Dolicach – **5** osób,
- Domu Pomocy Społecznej Dla Osób Przewlekłe Psychiczenie Chorych w Jarominie – **13** osób,
- Domu Pomocy Społecznej Dla Przewlekłe Somatycznie Chorych w Śniatowie - **1** osoba,
- Domu Pomocy Społecznej Dla Osób Niepełnosprawnych Intelaktualnie i Przewlekłe Psychiczenie Chorych w Nowogardzie – **5** osób,
- Domu Pomocy Społecznej Dla Osób Somatycznie Chorych w Wałczu – **1** osoba,
- Domu Pomocy Społecznej Dla Osób Niepełnosprawnych Intelaktualnie w Skwierzynie - **1** osoba,
- Domu Pomocy Społecznej Dla Osób Przewlekłe Psychiczenie Chorych w Żydowie – **5** osób,
- Domu Pomocy Społecznej Dla Osób Przewlekłe Somatycznie Chorych w Myśliborzu – **18** osób,
- Domu Pomocy Społecznej w Dobiegniewie – **1** osoba,
- Domu Pomocy Społecznej dla Dzieci w Bobolicach – **1** dziecko,
- Dom Pomocy Społecznej dla Osób Niepełnosprawnych Intelaktualnie w Rokitnie – **3** osoby,
- Dom Pomocy Społecznej w Brzezinach – **2** osoby,
- Dom Pomocy Społecznej „Dom Kombatanta” Dla Osób w Podeszłym Wiek i Przewlekłe Somatycznie Chorych w Szczecinie –**1** osoba,
- Dom Pomocy Społecznej „Świętej Rodziny” Dla Osób Przewlekłe Somatycznie Chorych w Szczecinie –**1** osoba

- Dom Pomocy Społecznej im Doktora Edmunda Wojtyły Dla Osób Przewlekłe Somatycznie Chorych w Szczecinie –1 osoba,
- Dom „Kombatanta i Pioniera Ziemi Szczecińskiej” Dla Osób w Podeszłym Wieku i Przewlekłe Somatycznie Chorych w Szczecinie - 1 osoba,
- Dom Pomocy Społecznej dla Osób Przewlekłe Somatycznie Chorych w Bornem Sulinowie – 6 osób,
- Dom Pomocy Społecznej dla Osób Przewlekłe Somatycznie Chorych w Tursku – 1 osoba,
- Dom Pomocy Społecznej dla Osób Przewlekłe Psychicznie Chorych w Kolsku - 2 osoby,
- Dom Pomocy Społecznej dla Osób Przewlekłe Somatycznie Chorych oraz dla Osób w Podeszłym Wieku w Skierniewicach – 1 osoba.
- Dom Pomocy Społecznej „Prometeusz” dla Osób Przewlekłe Somatycznie Chorych w Choszczynie –13 osób,
- Dom Pomocy Społecznej dla Osób w Podeszłym wieku, Osób Przewlekłe Somatycznie Chorych, Osób Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie, Osób Niepełnosprawnych Fizycznie w Wielenie – 1 osoba,
- Dom Pomocy Społecznej dla Osób Przewlekłe Somatycznie Chorych w Trzcińsku- Zdrój – 1 osoba,
- Dom Pomocy Społecznej dla Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie i Przewlekłe Psychicznie Chorych w Resku– 1 osoba.

W 2024r. skompletowano 18 wniosków do domu pomocy społecznej i umieszczono 18 osób. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca ustala w zależności od jego zasięgu, wójt /burmistrz/ prezydent, starosta lub marszałek województwa i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym nie później niż do dnia 31 marca każdego roku.

W przypadku braku miejsc w domu pomocy społecznej o zasięgu gminnym lub powiatowym gmina może kierować osoby tego wymagające do domu pomocy społecznej, który nie jest prowadzony na zlecenie wójta (burmistrza, prezydenta miasta) lub starosty. W takim przypadku stosuje się odpowiednio art. 59 ust. 1 i art. 61–64b ustawy o pomocy społecznej, z tym że wysokość opłaty za pobyt w takim domu określa umowa zawarta przez gminę z podmiotem prowadzącym dom

Obowiązani do wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- 1) mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – przy czym ww. Osoby i gmina nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu pokrywa pełną odpłatność.

W oparciu o obowiązujące przepisy opłatę za pobyt w DPS ponosi sam mieszkaniec, jednak nie więcej niż 70 % swojego dochodu. Jeżeli więc nie pokrywa on opłaty w całości, różnicę ponoszą członkowie rodziny zobowiązani do alimentacji (małżonek, zstępni i wstępni). Gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej wnosi opłatę za dps w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby obowiązane. W przypadku, gdy ich dochody nie przekraczają 300 % kryterium dochodowego, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, koszty ponosi gmina.

Opłata za pobyt 86 osób umieszczonych w domach pomocy społecznej wnoszona była przez:

- mieszkańca domu i Ośrodek w 58 przypadkach,
- mieszkańca domu, rodzinę i Ośrodek w 26 przypadkach,

- mieszkańca domu i rodzinę w 2 przypadkach.

Odpłatność rodzin w 2024 r. wynosiła 392 127,92 zł, a wartość wydatków gminy to kwota **3.470.823,58 zł.**

6. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Składkę na ubezpieczenie zdrowotne Ośrodek Pomocy Społecznej opłaca za osobę pobierającą zasiłek stały. Składka jest wówczas opłacana przez taki okres, na jaki przyznano świadczenie w formie zasiłku stałego. W 2024 r. Ośrodek opłacił składkę zdrowotną za 62 świadczeniobiorców (645 składek) na kwotę **51.219 zł.**

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie mają prawo osoby inne niż ubezpieczone, posiadające obywatelstwo polskie i miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które spełniają kryterium dochodowe, określone w przepisach o pomocy społecznej. W nagłych sytuacjach z wnioskiem o objęcie danej osoby ubezpieczeniem zdrowotnym może wystąpić także jednostka, która udzieliła świadczenia z opieki zdrowotnej. Wniosek taki powinien być złożony niezwłocznie po udzieleniu potrzebnemu świadczenia.

Świadczenie w wyżej wymienionej formie przyznaje się na okres 90 dni – w przypadku osoby, która złożyła wniosek do ośrodka pomocy społecznej okres ten rozpoczyna się od dnia złożenia wniosku, kiedy zaś o ubezpieczenie dla klienta zwróciła się jednostka udzielająca świadczenia z opieki zdrowotnej, okres 90 dni zaczyna się od dnia, w którym to świadczenie zostało potrzebnemu udzielone. Pomoc w tej formie osoba może otrzymać, jeżeli spełnione zostaje kryterium dochodowe, w przypadku osoby samotnie gospodarującej dochód nie może przekroczyć kwoty 776 zł, a dochód na osobę w rodzinie nie może przekroczyć kwoty 600 zł, oraz kiedy osoba nie ma możliwości ubezpieczenia z tytułu innych ustaw.

W roku 2024 wydano 48 decyzji w tym 26 decyzji odmownych.

Podstawa prawna:

- art. 8, art. 37 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.),
- art. 54, art. 66 pkt. 26, 29 i 30, art 73 pkt. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146 póź. zm.).

7. Schronienie

Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych. Na terenie miasta i gminy pomoc osobom bezdomnym świadczona była przez Noclegownię dla osób bezdomnych przy ul Bohaterów Warszawy 17 w Choszczynie przeznaczonej dla mężczyzn z terenu Gminy Choszczno prowadzoną przez Ośrodek. Ze schronienia w 2024 r. skorzystało 19 osób.

Ponadto 9 osób bezdomnych z Gminy Choszczno przebywało w schronisku dla osób bezdomnych prowadzonym przez:

- 1) Stowarzyszenie Chorym i Bezdomnym „PRO-BONO” Brodźce k/ Szczecinka – 5 osób,
- 2) Stowarzyszenie Ludzi Bezdomnych i Samotnych Matek z Dziećmi w Stargardzie – 3 osoby,
- 3) Stowarzyszenie „Jesień” Schronisko dla osób Bezdomnych z usługami opiekuńczymi Koronowo, Nowy Jasieniec 1 osoba.

Koszt funkcjonowania noclegowni oraz pokrycia pobytu w schronisku dla osób bezdomnych w 2024 roku wyniósł **123 757,03 zł.**

8. Realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028

Gmina Choszczno realizuje Program na podstawie Uchwały NR 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024–2028.

Program składa się z trzech modułów. Pierwszy moduł to wsparcie i posiłek adresowany do dzieci i młodzieży. Drugi to posiłek adresowany do osób starszych. Trzeci moduł zakłada doposażenie i poprawę standardu już działających stołówek (mających własną kuchnię i jadalnię) lub doposażenie tych, które nie działają tak, aby mogły zostać uruchomione lub o stworzenie nowych, a także wsparcie adaptacji i wyposażenia pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków.

Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Pomoc taka trafi do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych – spełniających warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej oraz kryterium dochodowe tj. 200% kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej.

Ogólny koszt realizacji ww. Programu wyniósł 290 508,80 zł. Źródłem finansowania Programu była dotacja celowa z budżetu państwa – 220 000,00 zł oraz środki własne – 70.505,80 zł.

Tabela nr 4. Pomoc rzeczowa i finansowa w ramach Programu.

Wyszczególnienie	Osoby ogółem	Dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej	Pozostałe osoby
Liczba osób objętych Programem w tym:	443	66	120	259
• liczba osób korzystających z posiłku	117	32	74	13
• Koszt posiłków	129.093	20.467	93.579	15.047
• Koszt 1 posiłku	18,34	7,29	20,78	11,54
• Liczba osób korzystających z zasiłku celowego	383	-	-	-

W 2024 r. w gorący posiłek w szkołach zorganizowany był przez dyrektorów 6 szkół podstawowych na terenie Gminy Choszczno dostarczanych przez firmę cateringową, z którymi Ośrodek ma podpisane porozumienia.

9. Zasiłki stałe

Zasiłek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku

lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód był niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej tj. 776 zł,

- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie były niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie tj. 600 zł,

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 1000 zł miesięcznie;
- w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku nie może być wyższa niż 1000,00 zł miesięcznie i nie niższa niż 100 zł miesięcznie.

W 2024 r. z zasiłków stałych korzystało ogółem 67 osoby na łączną kwotę **582 956 zł**, w tym 60 osób samotnie gospodarujących otrzymało zasiłki stałe na łączną kwotę 555 153 zł. Średnia kwota zasiłku wyniosła 771,05 zł miesięcznie. Natomiast 7 osób pozostające w rodzinie otrzymało zasiłki na kwotę 27 803 zł. Średnia kwota zasiłku w/w osoby wyniosła 330,99 zł miesięcznie.

10. Zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy przysługuje, w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej - 776 zł,
- rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny 600 zł x liczba członków rodziny,

Wysokość zasiłku okresowego ustala się:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 776 zł,
- w przypadku rodziny – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z w/w kryteriami nie może być niższa (kwota gwarantowana, wypłacana z budżetu państwa) niż 50 % różnicy między:

- kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby,
- kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie. Okres na jaki przyznawany jest zasiłek okresowy, ustala Ośrodek na podstawie okoliczności sprawy.

W 2024 r. zasiłek okresowy przyznano 116 osobom szczególnie z powodu bezrobocia i innych przyczyn tj. długotrwałej choroby, niepełnosprawności. Na wypłatę zasiłków okresowych przeznaczono dotację w kwocie **235 274 zł**.

11. Zasiłki celowe

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej może być przyznany zasiłek celowy, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, ogrzewania, w tym opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych

remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Osobom bezdomnym i innym osobom nie posiadającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń zdrowotnych może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne.

Zasiłek celowy może być również przyznany osobie /rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie /rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby /rodziny. Wydatki na wypłatę zasiłków celowych w 2024 r. wyniosły **68 827,06 zł**.

12. Przemoc domowa

Zasady postępowania w związku z przemocą domową reguluje ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej i przepisy wykonawcze.

Procedura Niebieskie Karty została stworzona z myślą o relacjach, gdzie występuje przemoc. Jest skoordynowanym systemem pomocy z jednej strony oraz ściśle określoną ścieżką postępowania, która opiera się na czterech formularzach tj. KARTACH A, B, C i D.

Procedurę rozpoczyna poprzez wypełnienie KARTY A pracownik: Policji, ośrodka pomocy społecznej, oświaty, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub ochrony zdrowia. KARTA A zostaje wypełniona, gdy pracownik ma podejrzenie, że w danej relacji stosowana jest przemoc. Wtedy także osoba doświadczająca przemocy otrzymuje KARTĘ B zawierającą spisane informacje o: przemocy, o prawach jej przysługujących oraz adresy lokalnych miejsc pomocowych.

Następnie KARTA A jest przekazywana w ciągu 5 dni do Zespołu Interdyscyplinarnego, który funkcjonuje w każdej gminie.

Grupę diagnostyczno-pomocową powołuje zespół interdyscyplinarny niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni od dnia otrzymania zgłoszenia o podejrzeniu wystąpienia przemocy domowej.

W skład Grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, funkcjonariusz Policji oraz żołnierz Żandarmerii Wojskowej. Zespół interdyscyplinarny, na wniosek ww. Osób poszerza skład grupy diagnostyczno-pomocowej o osoby: asystenta rodziny, nauczyciela wychowawcy będący wychowawcą klasy lub nauczyciela znającego sytuację domową małoletniego, osoby wykonujące zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna lub ratownik medyczny, przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pedagoga, psychologa lub terapeutę, zawodowego kuratora sądowego lub wskazanego przez kierownika zespołu kuratorskiej służby sądowej społecznego kuratora sądowego. Prace w ramach grup diagnostyczno-pomocowych są prowadzone w zależności od potrzeb wynikających z problemów występujących w indywidualnych przypadkach Grupa diagnostyczno-pomocowa zapoznaje się z dokumentacją realizuje zadania określone w ustawie.

Procedura zostaje zakończona, gdy ustanie przemoc lub powstaje uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu jej dalszego stosowania. W sytuacji, gdy po zamknięciu procedury pojawiają się kolejne akty przemocy procedura może zostać ponownie otwarta.

Od 2011r. w Gminie Choszczno funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny, za którego obsługę techniczno-organizacyjną odpowiedzialny jest Ośrodek. W 2023 r. został powołany nowy Zespół interdyscyplinarny w związku ze zmianą ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zespół interdyscyplinarny w 2024 r. odbył 16 posiedzeń i 199 grup diagnostyczno-pomocowych. W samym roku 2024 wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” w 70 rodzinach w tym

1 procedurę przekazano do innej gminy, zgodnie z miejscem zamieszkania osoby doznającej przemocy. Monitoringiem służb objętych było łączne 97 rodzin. Zakończono 50 procedur Niebieskie Karty w tym w 31 rozstrzygnięto o braku zasadności.

13. Pomoc w formie rzeczowej

W 2024 r. Ośrodek pozyskał około 14 ton żywności z Banku Żywności w Gorzowie Wlkp. w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 Podprogram 2023 Plus. Jest to program współfinansowany ze środków Unii Europejskiej, którego celem jest wsparcie osób i rodzin najbardziej potrzebujących. Pomoc realizowana jest poprzez przekazywanie nieodpłatnych paczek żywnościowych lub posiłków. Uprawnieni do pomocy żywnościowej w ramach PO PŻ są osoby i rodziny, których dochód nie przekracza 265% kryterium określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej, uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej tj. nie więcej niż:

- 2 056,40 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej,
- 1590,00 zł w przypadku osoby w rodzinie.

Żywność w ramach Programu otrzymało 482 osoby o najniższych dochodach. Między innymi było to mleko, cukier, makaron, olej, ser, mąka, powidła, dżem, koncentrat pomidorowy, groszek z marchewką, kasza, płatki owsiane, herbatniki, pasztet, szprot w oleju, fasola po breńsku i puszki mięsne o łącznej wadze 13800 kg.

14. Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne – oznacza to prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku skierowanych przez starostę, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Celem prac społecznie użytecznych jest aktywizacja społeczno – zawodowa osób bezrobotnych, które nie uzyskują zasiłku dla bezrobotnych i korzystają ze świadczeń pomocy społecznej.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choszczynie był organizatorem prac społecznie użytecznych. Prace te organizowane były na zasadach określonych w:

- Ustawie z dnia 20.04.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych,
- Porozumieniu Nr 3/2024 w Sprawie Organizacji Prac Społecznie Użytecznych zawartym 31.01.2024 r. pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy a Gminą Choszczno.

Prace organizowane były w okresie od lutego do listopada i łącznie wzięło w nich udział 26 osób. Do prac kierowane były osoby bezrobotne, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy i korzystające z pomocy Ośrodka. Osoby wykonywały prace w wymiarze 10 godz. tygodniowo tj. 40 godz. w miesiącu w:

- Choszczeńskim Domu Kultury
- Centrum Rekreacji i Sportu Sp. z o.o.
- Szkole Podstawowej Nr 1
- Szkole Podstawowej Nr 3
- Sołectwach: Kołki, Korytowo, Stary Klukom, Stradzewo.

Wynagrodzenie za pracę wynosiło 436 zł miesięcznie, od czerwca 2024 r. 488 zł i wypłacane było w kasie Ośrodka. PUP refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej

kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu.

15. Dodatki mieszkaniowe, dodatek osłonowy, refundacja podatku VAT

Przyznawanie i wypłatę dodatków mieszkaniowych reguluje ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1335). Dodatki mieszkaniowe wypłacane są ze środków budżetu gminy.

Stanowią one formę pomocy dla osób, które nie są w stanie pokryć wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania. Pomoc ta ma charakter częściowy co oznacza, że osoba której przyznano dodatek musi ponosić i uiszczać we własnym zakresie (z własnego budżetu) pozostałą, poza dodatkiem mieszkaniowym, część opłat związanych z utrzymaniem lokalu. W przypadku nie wnoszenia opłat przez okres 2 miesiące, dodatek jest wstrzymywany, a po uregulowaniu tych zaległości, wypłata dodatku jest wznowiana.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom mającym tytuł prawny do lokalu, a także osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego pod warunkiem, że oczekują one na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny. Obok tytułu prawnego wymagane jest także faktyczne zamieszkiwanie w lokalu, przez co rozumie się taką sytuację, gdy dana osoba przebywa w konkretnym mieszkaniu z zamiarem stałego pobytu tj. chodzi o miejsce, gdzie koncentrują się wszystkie jej sprawy osobiste i majątkowe, choćby nawet przerwa w faktycznym przebywaniu w miejscu zamieszkania spowodowana była studiami, odbywaniem służby wojskowej, czy pobytem w zakładzie karnym.

Przyznanie dodatku uzależnione jest od średniego miesięcznego dochodu na jednego członka gospodarstwa domowego uzyskanego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku (średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego wnioskodawcy nie może przekroczyć w gospodarstwie jednoosobowym 40% i 30% w gospodarstwie wieloosobowym), powierzchni zajmowanego lokalu oraz od wysokości miesięcznych wydatków na lokal.

Ustawa dopuszcza odstępstwa, zarówno jeśli dochód jest wyższy od przyjętego, jak i w sytuacji, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego przekracza powierzchnię normatywną lokalu o 30%. Wysokość dodatku mieszkaniowego uzależniona jest od wysokości wydatków ponoszonych na utrzymanie mieszkania oraz od miesięcznego dochodu brutto w gospodarstwie domowym na jedną osobę. Jeżeli wnioskodawcy przysługuje dodatek mieszkaniowy, a w jego mieszkaniu nie ma centralnego ogrzewania, ciepłej wody lub instalacji gazu przewodowego, to wówczas naliczany jest ryczałt na zakup opału, stanowiący część dodatku mieszkaniowego, który wypłaca się wnioskodawcy.

Decyzje przyznające dodatek mieszkaniowy wydawane są na okres 6 miesięcy. Ewentualne zmiany danych zawartych we wniosku lub deklaracji złożonej przez wnioskodawcę, które nastąpiły w okresie 6 miesięcy od dnia przyznania dodatku mieszkaniowego nie mają wpływu na wysokość wypłacanego dodatku mieszkaniowego.

W 2024 roku wydano 472 decyzje o przyznaniu dodatku i 15 decyzji odmownych.

Tabela nr 5.

Struktura wypłaconych dodatków mieszkaniowych

Wyszczególnienie rodzajów lokali	2024r.		
	Liczba dodatków (szt.)	Kwota dodatków (zł)	Średnia kwota dodatku (zł)
1) komunalne	505	153 290,71	303,55
2) spółdzielcze	1059	254 080,42	239,92
3) wspólnoty mieszkaniowe	40	7 793,10	194,83
4) prywatne	0	0	0
5) TBS	950	259 950,33	273,63
6) inne	203	53 428,07	263,19
OGÓŁEM	2757	728 842,63	264,25

Jak wynika z powyższej tabeli w ogólnej strukturze wypłaconych dodatków mieszkaniowych w 2024 r. najwyższy udział 38,41% stanowiły dodatki mieszkaniowe na lokale spółdzielcze, zaś najniższy oscylujący na poziomie 0 % stanowiły dodatki mieszkaniowe na lokale prywatne. Średnia kwota przyznanego dodatku mieszkaniowego wyniosła 264,25 zł miesięcznie. Z przedstawionych danych wynika, że o średniej wysokości wypłaconych dodatków decydowały dochody gospodarstwa domowego wnioskodawców i wysokość opłat ponoszonych na utrzymanie lokalu. Dodatki mieszkaniowe przekazywane były na konta 16 administratorów mieszkań.

Dodatek energetyczny

Zgodnie z nowelizacją ustawy – Prawo energetyczne (Dz.U. z 2022r. poz. 1385 z póź. zm.) od dnia 01 stycznia 2014 r. odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej (osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy) przysługuje zryczałtowany dodatek energetyczny.

W roku 2024 na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu, dodatek energetyczny został "zawieszony" na rok 2024.

Refundacja podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych w gospodarstwie domowym w 2024 r.

Na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w z związku z sytuacją na rynku gazu realizowane jest zadanie przyznawania refundacji opłaconego podatku VAT dla gospodarstw domowych używających urządzeń grzewczych zasilanych paliwami gazowymi w formie rekompensaty w 2024 r. podatku VAT na gaz ziemny. Piec gazowy musi być wykorzystywany do ogrzewania mieszkania/domu. Refundacja podatku VAT nie przysługuje za gaz wykorzystywany wyłącznie do gotowania i podgrzewania wody.

Refundacja podatku VAT przysługuje odbiorcy paliw gazowych w gospodarstwie domowym w przypadku gdy:

- a) głównym źródłem ogrzewania są urządzenia grzewcze zasilane paliwami gazowymi;
- b) wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu na osobę w gospodarstwie nie przekracza:
 - 2100 zł dla gospodarstwa jednoosobowego,
 - 1500 zł na osobę w gospodarstwie domowym wieloosobowym,

(wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu ustala się na podstawie art. 3 pkt 1 ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych).

Wysokość świadczenia to równowartość kwoty podatku VAT wynikającej z opłaconej faktury za okres objęty wnioskiem. Zwrot VAT od gazu przysługuje w okresie **od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 30 czerwca 2024 r.**

Do wniosku o refundację podatku VAT w cenie gazu załącza się:

- fakturę dokumentującą dostarczenie paliw gazowych do tego odbiorcy przez to przedsiębiorstwo energetyczne oraz
- dowód uiszczenia zapłaty za tę fakturę.

Główne źródło ogrzewania musi być wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków do dnia wejścia w życie ustawy tj. do 21 grudnia 2022 r., albo po tym dniu – w przypadku wpisania lub zgłoszenia do CEEB nowych źródeł ogrzewania.

Jeżeli wniosek zostanie złożony w okresie:

- **od 1 stycznia do 31 lipca danego roku** - uwzględnia się dochód gospodarstwa domowego osiągnięty w przedostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek tj. za 2022 r.,
- **od 1 sierpnia do 31 grudnia danego roku** - uwzględnia się dochód gospodarstwa domowego osiągnięty w ostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek tj. za 2023 r.

Przyznanie przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta refundacji podatku VAT nie wymaga wydania decyzji. Jedynie odmowa przyznania zwrotu podatku VAT, uchylene lub zmiana wysokości refundacji podatku VAT oraz rozstrzygnięcie w sprawie nienależnie pobranej refundacji podatku VAT wymagają wydania decyzji.

Liczba świadczeń: 73, tj. 19 gospodarstw domowych.

ZESTAWIENIE PRYZNANYCH REFUNDACJI KWOTY PODATKU VAT WYNIKAJĄCEJ Z FAKTURY DOKUMENTUJĄCEJ DOSTARCZENIE PALIW GAZOWYCH ZA OKRES OD 2024-01-01 DO 2024-12-31		
Wyszczególnienie	Liczba wniosków	Kwota refundacji podatku VAT (zł)
Gospodarstwa domowe jednoosobowe	9	8 205,42
Gospodarstwa domowe wieloosobowe	10	24 750,05
Ogółem (1+2)	39	32 955,47

Dodatek osłonowy

Zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz. U. 2024 r. poz. 953), dodatek osłonowy stanowi element rządowej tarczy antyinflacyjnej, który miał zniwelować rosnące ceny energii, gazu i żywności. Dodatek osłonowy to pomoc jednorazowa, która przysługiwała w okresie od 01 stycznia 2024r. do 30 czerwca 2024r. Wnioski o wypłatę dodatku

osłonowego za wskazany okres złożone po dniu 30 kwietnia 2024 r. pozostawione były bez rozpoznania.

Dodatek osłonowy przysługiwał, jeżeli miesięczny dochód w przeliczeniu na jednego członka rodziny nie przekraczał w gospodarstwie domowym:

- jednoosobowym: 2100 zł,
- wieloosobowym: 1500 zł na osobę.

Jeśli dochód przekroczył kryterium dochodowe, dodatek osłonowy przyznawany był w wysokości różnicy między kwotą dodatku a kwotą o jaką kryterium zostało przekroczone, ale nie w kwocie niższej niż 20 zł.

Dodatek osłonowy wynosi rocznie:

- 1) 400 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- 2) 600 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób;
- 3) 850 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób;
- 4) 1150 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

W przypadku, gdy miejsce zamieszkania ogrzewane było na: piec kaflowy na paliwo stałe, kuchnia węglowa, piecokuchnia, trzon kuchenny, ogrzewacz powietrza, koza, kominek, kocioł na paliwo stałe i to źródło ogrzewania zgłoszono lub wpisano do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dn. 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków można było starać się o dopłatę w wysokości:

- 1) 500 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- 2) 750 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób;
- 3) 1062,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób;
- 4) 1437,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Dodatek osłonowy za okres od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 30 czerwca 2024 r. wynosił 50 % kwot wskazanych powyżej.

Przyznanie przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta dodatku osłonowego nie wymagało wydania decyzji. Informacja o przyznaniu dodatku osłonowego przekazywana była na wskazany przez wnioskodawcę adres poczty elektronicznej, a w przypadku braku wskazania poczty elektronicznej wnioskodawca zostaje poinformowany o możliwości odebrania informacji o przyznaniu dodatku osłonowego w urzędzie. Natomiast odmowa przyznania dodatku osłonowego, uchylenie lub zmiana prawa do tego dodatku oraz rozstrzygnięcie w sprawie nienależnie pobranego dodatku osłonowego wymagały wydania decyzji.

Szczegółową informację zamieszczono w poniższej tabeli.

INFORMACJA O WYPŁACIE DODATKU OSŁONOWEGO ZA 2024 ROK			
L.p.	Wyszczególnienie	Liczba gospodarstw domowych, które otrzymały dodatek osłonowy (szt.)	Kwota wypłaconych dodatków osłonowych (zł)
1.	Dodatek określony a art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r.	666	201.770,74

	o dodatku osłonowym – razem z tego dla gospodarstwa domowego:		
	- jednoosobowego	294	65314,76
	- składające się z 2 do 3 osób	230	71078,1
	- składające się z 4 do 5 osób	125	54195,28
	- składające się z co najmniej 6 osób	17	11182,6
2.	Dodatek określony a art. 2 ust. 6 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym – razem z tego dla gospodarstwa domowego:	361	143715,38
	- jednoosobowego	135	37075,59
	- składające się z 2 do 3 osób	141	53844,26
	- składające się z 4 do 5 osób	72	42381,55
	- składające się z co najmniej 6 osób	13	10413,98
3.	Ogółem (1+2)	1027	345486,12

IV. Świadczenia rodzinne, świadczenie wychowawcze i alimentacyjne.

1. Świadczenia rodzinne

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 390) określa warunki nabywania prawa oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych.

Świadczenie rodzinne obejmują:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na dojazd do szkoły lub zamieszkanie w miejscowości, której znajduje się siedziba szkoły),
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne,
- zasiłek dla opiekuna,
- jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczenie rodzicielskie,
- jednorazowe świadczenie "Za Życiem".

Zasiłek rodzinny w okresie od 01.01.2024 do 31.12.2024 r. przysługiwał, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekraczał kwoty 674 zł lub 764 zł w przypadku, gdy członkiem rodziny było dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko 18 roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia albo 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu

niepełnosprawności. Świadczenia rodzinne przyznawane są na okres od 01 listopada do 31 października następnego roku. Kwoty zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków przedstawia tabela nr 6.

W 2024 r. ze świadczeń rodzinnych korzystało średnio miesięcznie 720 rodzin (w poprzednim roku 993) w tym rodziny pobierające zasiłek rodzinny z dodatkami 156;

- na jedno dziecko – 51
- na dwoje dzieci – 54
- na troje dzieci – 33
- na czworo i więcej – 18.

Tabela nr 6. Kwoty świadczeń rodzinnych.

ZASIŁEK RODZINNY	
Wyszczególnienie	Kwota
Na dziecko do ukończenia 5 roku życia	95,00 zł
Na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia	124,00 zł
Na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia	135,00 zł

Tabela nr 7. Kwoty dodatków do zasiłku rodzinnego i wysokość pozostałych świadczeń.

DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO		
DODATKI	KWOTA	OKRES POBIERANIA
Urodzenie dziecka	1000,00 zł	jednorazowo
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400,00 zł	miesięcznie
Samotnego wychowywania dziecka	193,00 zł – dodatek przysługuje na dwoje dzieci,	miesięcznie
	273,00 zł – jeżeli dziecko legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności. Dodatek przysługuje na dwoje dzieci.	Miesięcznie zgodnie z okresem na jaki jest wydane orzeczenie.
Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	Na trzecie i następne dziecko 95,00 zł	Miesięcznie
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	na dziecko do 5 lat - 90,00 zł. na dziecko od 5 do 24 lat - 110,00 zł	Miesięcznie zgodnie z okresem na jaki jest wydane orzeczenie.
Rozpoczęcia roku szkolnego	100,00 zł	Jednorazowo we wrześniu każdego roku
Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	Internat - 113,00 zł Dojazdy - 69,00 zł	Miesięcznie, pobierany przez 10 miesięcy (wrzesień - czerwiec)
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY		215,84 zł Miesięcznie, przyznany na okres na jaki jest wydane orzeczenie
ŚWIADCZENIE PIEŁĘGNACYJNE		2988,00 zł Miesięcznie,

		przyznany na okres na jaki jest wydane orzeczenie
SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY	620,00 zł	Miesięcznie, przyznany na okres od listopada do października następnego roku
ZASIŁEK DLA OPIEKUNA	620,00 zł	Miesięcznie, przyznany na okres na jaki jest wydane orzeczenie
ŚWIADCZENIE RODZICIELSKIE	1000,00 zł	miesięcznie
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA	1000,00 zł	jednorazowo
ŚWIADCZENIE "ZA ŻYCIEM"	4 000,00 zł	jednorazowo

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- 1) niepełnosprawnemu dziecku;
- 2) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 215,84 zł i nie jest zależny od kryterium dochodowego. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego przysługuje na czas nieokreślony chyba, że orzeczenie zostało wydane na czas określony, wówczas przysługuje do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia. Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego.

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności - jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje również osobom, o których mowa w ust.1 pkt 4, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, w przypadku, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;

- 3) nie ma osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia. W okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. świadczenie pielęgnacyjne wynosiło 2988 zł pobierane było przez 181 osoby.

Świadczenie rodzicielskie – przysługuje matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia, rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia; osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia,

Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku skrócenia na wniosek matki dziecka okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego, zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony przepisami Kodeksu Pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego, po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia, zasiłku lub uposażenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka, śmierci matki dziecka, porzucenia dziecka przez matkę.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

1. 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
2. 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
3. 67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
4. 69 tygodni – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;
5. 71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia porodu – w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1; objęcia dziecka opieką, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10 roku życia – w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3; przysposobienia dziecka, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10 roku życia – w przypadku osoby, o której mowa w ust. 1 pkt 4.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1000,00 zł miesięcznie z uwzględnieniem ust. 6. W razie urodzenia dziecka przez kobietę pobierającą zasiłek dla bezrobotnych w okresie, o którym mowa w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, lub w ciągu miesiąca po jego zakończeniu, lub w okresie przedłużenia zasiłku dla bezrobotnych na podstawie art. 73 ust. 3 tej ustawy, świadczenie

rodzicielskie przysługuje jednemu z rodziców w wysokości różnicy między kwotą świadczenia rodzicielskiego, a kwotą pobieranego przez kobietę zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych.

Kwotę świadczenia rodzicielskiego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

W roku 2024 przyznano 80 osobom świadczenia na kwotę 424 598 zł.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje w 2024 r. matce, ojcu, opiekunowi prawnemu lub opiekunowi faktycznemu dziecka w wysokości 1.000,00 zł na jedno dziecko po spełnieniu kryterium dochodowego w wysokości 1922,00 zł na osobę.

Wniosek o wypłatę zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Jednorazowa zapomoga przysługiwała, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tyg. ciąży. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną. W 2024 r. wypłacono 44.000 zł na 44 dzieci.

Świadczenie „Za życiem” - z tytułu urodzenia się żywego dziecka, przyznaje się na to dziecko jednorazowe świadczenie w wysokości 4000,00 zł. Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód, jeżeli lekarz zdiagnozuje ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Jednorazowe świadczenie przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną przed 10 – tym tygodniem ciąży do porodu. W 2024 roku wpłynął 1 wniosek o ww. świadczenie.

Tabela nr 8. Wydatki na świadczenia i liczba świadczeń

Wyszczególnienie	2023 r.		2024 r.	
	Kwota w zł	Liczba świadczeń	Kwota w zł	Liczba świadczeń
Zasiłki rodzinne	676.298	5814	525.122	4624
Dodatki do zasiłków rodzinnych z dodatków ogółem z tytułu:	335.568	2907	247.972	2434
• urodzenia dziecka	23.000	23	14.000	14
• opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	6.929	18	800	2
• samotnego wychowywania dziecka	80.847	414	66.733	341
• kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	34.851	331	38.863	373
• rozpoczęcia roku szkolnego	33.955	346	26.209	281
• podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	36.333	500	23.390	342
• wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	119.653	1275	77.877	1081
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami ogółem	1.011.866	8721	772.994	7096

Zasiłki pielęgnacyjne	1.442.675	6776	1.443.969	6690
Świadczenia pielęgnacyjne	3.994.027	1638	4.936.371	1666
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	59.000	59	44.000	44
Świadczenie rodzicielskie	449.286	527	424.598	466
Razem:	6.964.294	17733	7.621.932	15962

W sprawie świadczeń rodzinnych w roku 2024 wydano 1100 decyzji administracyjnych. Ponadto wydano także 40 zaświadczeń w różnych celach na prośbę wnioskodawcy. Bardzo dużą ilość wydanych zaświadczeń stanowiły zaświadczenia wydane osobom zainteresowanym w celu uzyskania świadczeń rodzinnych za granicą.

Z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych odzyskano kwotę 87 554 zł. Stan należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń na koniec 2024 r. wyniósł 7113 zł.

W ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego na podstawie decyzji wydanych przez Wojewodę Zachodniopomorskiego wypłacono, z kwoty ogółem wypłaconych świadczeń, kwotę 427.840,00 zł z tego:

- świadczenie pielęgnacyjne – 349 596,00 zł
- zasiłek pielęgnacyjny – 40 146,00 zł
- świadczenie rodzicielskie – 30 008,00 zł
- zasiłek rodzinny – 8090,00 zł.

Składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne

Ośrodek opłaca składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz zdrowotne za osoby, którym przyznane zostało świadczenie pielęgnacyjne. Składki te w wysokości określonej przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych opłacane są przez okres sprawowania opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny.

Tabela nr 9. Wydatki na składki ER i zdrowotne.

Wyszczególnienie	2023 r.		2024 r.	
	Liczba świadczeń	Kwota w zł	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	1222	786.606	1365	928.768,12
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	1133	245.129	1242	348.588,45
Razem:	2355	1.031.735	2607	1.277.356,57

Znaczny wzrost składek zarówno na ubezpieczenie społeczne jak i zdrowotne spowodowany był wzrostem ilości wypłat świadczeń opiekuńczych.

2. Świadczenie wychowawcze.

Świadczenie wychowawcze 500 + zostało wprowadzone ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1577 ze zm.) o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Ustawa weszła w życie z dniem 1 kwietnia 2016r. Od 01.07.2019 r. to nieopodatkowane świadczenie wypłacane jest miesięcznie na każde dziecko do 18 roku życia.

Ustalaniem prawa do świadczenia wychowawczego od 1 stycznia 2022 r. zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych, który przejął zadania związane z obsługą programu "Rodzina 500 plus", w miejsce dotychczasowych realizatorów programu. Od 1 czerwca 2022 r. ZUS w całości realizuje program "Rodzina 500 plus", czyli przyznaje i wypłaca świadczenie wychowawcze. Prawo do świadczenia „500+” jest ustalane na okres od 1 czerwca do 31 maja następnego roku kalendarzowego.

Ośrodek w dalszym ciągu realizuje wnioski świadczenia wychowawczego złożone przed zmianą ustawy w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W 2024 roku łącznie wypłacono 14 świadczeń (w ubiegłym roku 232), ze świadczeń korzystała 1 rodzina. Ośrodek wypłacił świadczenia na łączną kwotę **6829 zł**, a stan należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych wyniósł **20.697,00 zł**.

3. Zaświadczenia „Czyste powietrze”

Znowelizowane w 2020 roku Prawo ochrony środowiska nakłada na gminy obowiązek wydawania zaświadczeń dla osób fizycznych w celu potwierdzenia przeciętnego miesięcznego dochodu na jednego członka gospodarstwa domowego osoby ubiegającej się o dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (lub Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej) w ramach Programu Czyste Powietrze.

W Gminie Choszczno zaświadczenia wydawane są przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choszcznie.

Osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu „Czyste Powietrze” o przyznanie podwyższonego poziomu dofinansowania, do dnia złożenia wniosku powinna uzyskać od wójta, burmistrza lub prezydenta miasta (zgodnie z miejscem jej zamieszkania) zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego. Wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu na potrzeby wydania zaświadczenia o dochodach o którym mowa w art. 411 ust. 10g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, w celu złożenia go z wnioskiem o podwyższony poziom dofinansowania z Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, ustalana jest na podstawie dochodów osiągniętych przez członków gospodarstwa domowego wnioskodawcy, w:

- przedostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono żądanie wydania zaświadczenia – w przypadku żądania złożonego w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 lipca danego roku;
- ostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono żądanie wydania zaświadczenia – w przypadku żądania złożonego w okresie od dnia 1 sierpnia do dnia 31 grudnia danego roku.

Dochód wykazany w zaświadczeniu oblicza się na podstawie definicji dochodu zawartej w art. 3 pkt 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Rodzaje dochodu uwzględnianie przy wydawaniu zaświadczenia:

- przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art.27, art.30b, art.30c, art.30e i art.30f ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- dochód z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne
- inne dochody niepodlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Do ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, z gospodarstwa rolnego stosuje się przepisy art. 5 ust. 8-9 ustawy o świadczeniach rodzinnych, przy czym ilekroć w tych przepisach mowa jest o:

- rodzinie - rozumie się przez to gospodarstwo domowe;
- gospodarstwie rolnym - rozumie się przez to gospodarstwo rolne, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2024r. poz. 1176 z późn. zm.).

W przypadku osób prowadzących działalność gospodarczą, rozliczających się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, wymagane jest zaświadczenie naczelnika urzędu skarbowego, zawierające informacje odpowiednio o: formie opłacanego podatku, wysokości przychodu, stawce podatku, wysokości opłacanego podatku.

MGOPS w 2024r. wydał 34 zaświadczenia dla gospodarstw jednoosobowych i 115 zaświadczeń dla gospodarstw wieloosobowych.

4. Fundusz alimentacyjny i postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego środkami finansowymi z budżetu państwa na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2023 r. poz. 1993).

Warunki i tryb otrzymania świadczeń:

- bezskuteczna egzekucja alimentów, stwierdzona zaświadczeniem organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne;
- osoba uprawniona nie ma ukończonych 18 lat, albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo;
- dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1209,00 zł (od października 2023r.);
- w przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę 1 209,00 zł o kwotę nie wyższą niż kwota z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, świadczenie przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej,
- a kwotą o którą został przekroczony wyżej opisany dochód rodziny (system "złotówka
- za złotówkę" od października 2020r.)
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł;
- prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustala się na okres świadczeniowy, począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek do organu, nie wcześniej jednak niż od 1 października do 30 września następnego roku.

Zgodnie z ustawą bezskuteczność egzekucji oznacza egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych; za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu:

- braku podstawy prawnej do podjęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu

wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika;

- braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

W 2024 roku:

- w sprawie funduszu alimentacyjnego wydano 197 decyzji administracyjnych;
- wypłacono 1661 świadczeń na kwotę 803 950,00 zł;
- wypłacono 47 świadczeń na kwotę 16 921,77 zł w systemie "złotówka za złotówkę";
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane były dla 93 rodzin, na rzecz 147 osób uprawnionych do alimentów.

W 2024 r. podjęto również szereg postępowań w sprawach dotyczących nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych ma na celu odzyskanie wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Egzekucję alimentów prowadzi Komornik Sądowy w ramach postępowania egzekucyjnego.

W przypadku gdy dłużnik nie może się wywiązać ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika:

1. zobowiązuje dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny;
2. informuje właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika.

W przypadku gdy dłużnik uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił:

1. złożenia oświadczenia majątkowego,
2. zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy,
3. bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, odmówił przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych, albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych,

- organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych nie wydaje się wobec dłużnika alimentacyjnego, który przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów.

Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. z 2024r. poz. 17) oraz po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego, dołączając odpis tej decyzji.

W przypadku otrzymania kolejnego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego dotyczącego tego samego dłużnika alimentacyjnego organ właściwy dłużnika przeprowadza z dłużnikiem alimentacyjnym wywiad alimentacyjny oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe. Gdy organ właściwy dłużnika ustali na podstawie wywiadu alimentacyjnego lub oświadczenia majątkowego, że sytuacja dłużnika alimentacyjnego nie uległa zmianie, lub w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwił przeprowadzenie tego wywiadu

lub odmówił złożenia oświadczenia majątkowego, organ właściwy dłużnika nie informuje właściwego powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego ani nie wszczyna postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, jeżeli poprzednio wydana decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych pozostaje w mocy. Na dzień 31.12.2024 r. na terenie miasta i gminy Choszczno było 304 dłużników alimentacyjnych.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w 2024r.:

- przekazano 103 informacje o przyznanych świadczeniach z funduszu alimentacyjnego na rzecz osoby uprawnionej;
- skierowano do organu właściwego dłużnika 35 wniosków o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych;
- przeprowadzono 19 wywiadów alimentacyjnych;
- odebrano 19 oświadczeń majątkowych;
- przekazano komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne 18 informacji mających wpływ na skuteczność egzekucji wobec dłużnika alimentacyjnego;
- zobowiązano 1 dłużnika do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotny lub poszukujący pracy;
- poinformowano Powiatowy Urząd Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej co do 3 dłużników alimentacyjnych;
- wszczęto postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych w stosunku do 9 dłużników;
- wydano 5 decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
- wydano 1 decyzję o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
- złożono 6 wniosków o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny (Dz.U. z 2024r. poz. 17);
- skierowano 2 wnioski do starosty o zatrzymanie dłużnikowi alimentacyjnemu prawa jazdy;
- skierowano 3 wnioski do starosty o zwrot zatrzymanego dłużnikowi alimentacyjnemu prawa jazdy;
- nie podjęto działań wobec 47 dłużników alimentacyjnych w związku z pozostającą w obiegu prawnym decyzją o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
- skierowano 164 wnioski do Komornika Sądowego o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego wobec dłużnika alimentacyjnego;
- złożono 96 zawiadomień do prokuratury o przestępstwie niealimentacji.

W pozostałych przypadkach postępowanie jest w toku.

Dodatkowe działania podjęte wobec dłużników alimentacyjnych w 2024r.

- skierowano 78 informacji do Komorników oraz OWD o podjętych działaniach oraz o ich efektach;
- skierowano 6 wniosków o udostępnienie danych do CEK;
- skierowano 85 wezwań do dłużników o przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego oraz odebranie oświadczeń majątkowych;
- skierowano 14 wniosków do Komornika o wydanie zaświadczeń z 6 miesięcy;
- skierowano 6 wniosków do Centralnej Służby więziennej;
- skierowano 17 wniosków o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych do USC;
- skierowano 4 wniosków do komornika o ustalenie adresu dłużnika;

- skierowano 23 zapytania do komornika sądowego o udzielenie informacji o stanie egzekucji i przyczynach jej bezskuteczności w związku z zadłużeniem wobec Skarbu Państwa z tytułu wypłaconych świadczeń w formie zaliczki alimentacyjnej;
- skierowano 122 informacji do Komornika Sądowego o spłaconym zadłużeniu w części bądź w całości oraz o wpłatach dokonanych przez dłużników alimentacyjnych w związku ze spłatą ratałną;
- wydano 5 decyzji uchylających decyzję o uznaniu dłużników alimentacyjnych za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych;
- skierowano 8 informacje do Komornika o wygaszeniu należności z Funduszu Alimentacyjnego oraz Zaliczce Alimentacyjnej z powodu śmierci na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Stan należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na dzień 31.12.2024 r. wynosił **12 588 607,00 zł**.

Dłużnicy alimentacyjni dokonali zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu w kwocie 515 085,20 zł, z czego dochód własny gminy to kwota 98 876,86 zł. Ponadto dokonano zwrotu zadłużenia powstałego z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej na łączną kwotę 36 007,83 zł z czego 50% stanowi dochód gminy.

Na koniec roku 2024 do Biur Informacji Gospodarczych: było zgłoszonych 312 dłużników alimentacyjnych. Wydatki na obsługę świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego w 2024 roku wyniosły 311 560,39 zł (środki z Województwa) oraz środki własne w kwocie 91 130,09 zł wykorzystane na obsługę świadczeń z funduszu alimentacyjnego (zgodnie z art. 27 ust. 6 ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów).

V. Pomoc dziecku i rodzinie.

1. Świetlice środowiskowe

Placówki wsparcia dziennego mogą działać pod różnymi nazwami: świetlice środowiskowe, ogniska wychowawcze, kluby, świetlice socjoterapeutyczne. Działalność tego typu placówek reguluje Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wspieraniu rodziny służyć mają różne działania – jednym z nich jest organizacja placówek wsparcia dziennego. Ustawa stanowi, że „w celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego”. Placówki wsparcia dziennego organizują rozmaite zajęcia – sportowe, rekreacyjne, kulturalne, pomagają w nauce, rozwijają zainteresowania. Współpracują ze szkołami, pomocą społeczną, kuratorami oraz innymi instytucjami pomagającymi dziecku i rodzinie.

Świetlice środowiskowe przeznaczone są dla dzieci w wieku szkoły podstawowej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z rodzin zagrożonych patologią oraz sprawiających trudności wychowawcze. Na terenie Gminy Choszczno funkcjonuje 7 placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej tj. w Stradzewie, Starym Klukomiu, Zwierzyniu, Kołkach, Wardyniu, Radaczewie i Raduniu. W zajęciach na świetlicach uczestniczyło 88 dzieci. Obecnie problemem ww. placówek jest zmniejszająca się liczba dzieci.

Od 2024 r. Ośrodek realizuje projekt „Wsparcie rodzin w Gminie Choszczno” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027.

Cel główny projektu to poprawa sytuacji społecznej u 60 rodzin z dziećmi (180 so.) doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych zamieszkujących w rozumieniu Kodeksu Cywilnego w Gminie Choszczno w woj. zachodniopomorskim, w tym 60 rodziców (50 kobiet, 10 mężczyzn) i 120 dzieci (62 kobiety, 58 mężczyzn) poprzez realizację wsparcia według ich indywidualnych potrzeb (opracowanie Indywidualnej Ścieżki Wsparcia dla rodzin; wsparcie dla dzieci, rodziców, wspólne wydarzenia, spotkania integracyjne dla rodzin) oraz podniesienie kompetencji 8 przedstawicieli kadry pracującej z rodziną (7 kobiety, 1 mężczyzna) w okresie 01.06.2024–31.07.2025.

W ramach projektu realizowane będą zadania:

1. Praca z rodziną - opracowanie Indywidualnych Ścieżek wsparcia, asystentura rodzinna.
2. Praca z rodziną - wsparcie skierowane do dzieci: poradnictwo psychologiczne, zajęcia socjoterapeutyczne, warsztaty terapeutyczne.
3. Praca z rodziną - wsparcie skierowane do dzieci: zajęcia psychospołeczne, terapia logopedyczna, wyjścia na wydarzenia o charakterze kulturalnym.
4. Praca z rodziną - wsparcie skierowane do rodziców.
5. Wsparcie rodzin - animacje rodzinne.
6. Wsparcie rodzin - wspólne działania dla dzieci i rodziców.
7. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji wsparcia rodziny.

2. Asystent rodziny

Asystent rodziny jest formą wspierania rodziny, wprowadzoną ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, której cechami charakterystycznymi są kompleksowe działania podejmowane wobec rodziny polegające przede wszystkim na towarzyszeniu rodzinie, z zachowaniem profesjonalnych relacji, w pokonywaniu trudności, poprawie funkcjonowania i zmianie niekorzystnych dla rodziny sytuacji kryzysowych.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choszcznie w **2024 roku** zatrudniał 2 asystentów rodziny na umowę o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy.

Realizując założenia ustawy praca asystentów rodziny polegała w szczególności na:

- pomoc w poprawie sytuacji bytowej oraz w uzyskaniu samodzielności materialnej;
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną; opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodzin;
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w ustawie z dnia

29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną;

- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin.

W 2024 roku asystenci rodziny współpracowali łącznie z 29 rodzinami (20 rodzin zamieszkujące w mieście, 9 na wsi), z czego:

- 5 rodzin współpracowało pod kątem powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej,
- 12 rodzin zostało zobowiązane przez Sąd do współpracy z asystentem rodziny,
- 12 rodzin same zawnioskowały o wsparcie asystenta w celu przezwyciężenia trudności życiowych.

Rodziny te borykały się z takimi problemami jak:

- problemy z niekontrolowanym spożywaniem alkoholu,
- niskie umiejętności opiekuńczo – wychowawcze,
- niezaradność życiowa,
- bezrobocie,
- niskie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego,
- nieracjonalne gospodarowania posiadanymi środkami finansowymi,
- problemy wychowawcze z dziećmi.

Ponadto w ramach swoich obowiązków każdy asystent rodziny jest zobowiązany zgodnie z ustawą o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do opracowania i realizacji planu pracy z rodziną, we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym.

W 2024 r. asystenci rodziny opracowali łącznie 29 planów – w tym 5 we współpracy z członkami rodziny i *koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej* z uwagi na konieczność skoordynowania działań z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.

W 2024 roku asystenci zakończyli współpracę z 8 rodzinami z czego:

- w 3 przypadkach ze względu na brak współpracy ze strony rodziny,
- w 5 przypadkach ze względu na zmianę miejsca zamieszkania.

W przypadku rodzin, w których występował problem bezrobocia prowadzono poradnictwo dotyczące podjęcia zatrudnienia. Asystenci przekazywali rodzinom pozyskane oferty pracy, informowali o możliwości podjęcia stażu organizowanego przez Powiatowy Urząd Pracy. Zatrudnienie podjęło 3 osoby.

W rodzinach, których występował problem z niekontrolowanym spożywaniem alkoholu asystenci motywowali do zaprzestania spożywania alkoholu oraz podjęcia terapii odwykowej.

W 2024 roku 2 osoby uczestniczyły w terapii w Ośrodku Leczenia Uzależnień "ZMIANA" i w dalszym ciągu ją kontynuują.

W związku z występującymi w rodzinach problemami wychowawczymi z dziećmi, asystent rodziny udzielał porad i wskazówek dot. rozwiązywania w/w problemów, zachęcał do skorzystania z pomocy doradcy rodzinnego oraz psychologa.

W związku z niezaradnością życiową asystenci rodziny towarzyszyli rodzinom w przygotowaniu i składaniu pism urzędowych, nawiązywaniu kontaktów z pracownikami innych instytucji, towarzyszył w kontaktach rodziców ze szkołą.

Asystenci rodziny działając na rzecz poprawy sytuacji rodzin współpracował między innymi z takimi instytucjami jak:

- Urząd Miejski w Choszczynie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Choszczynie,
- Ośrodek Terapii Uzależnień „ZMIANA” w Choszczynie,

- Sąd Rejonowy w Choszczynie,
- Komenda Powiatowa Policji w Choszczynie,
- Placówki opiekuńczo – wychowawcze,
- Przedszkola,
- Szkoły,
- Placówki służby zdrowia,
- Ośrodki Pomocy Społecznej w innych gminach,
- inne instytucje (MPGK, CHTBS).

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka ponosi odpowiednio wydatki:

10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej - 11 dzieci

30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej – 19 dzieci

50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej – 36 dzieci.

Zgodnie z porozumieniem Nr 2/G/2012 z dnia 27.04.2012 r. zawartym z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Choszczynie, Miejsko–Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choszczynie współfinansuje pobyt dzieci w pieczy zastępczej. Kwota jaką MGOPS przeznaczył na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej w 2024 roku wyniosła W rodzinie spokrewnionej w 2024 r. przebywało 29 dzieci, w rodzinie zastępczej niezawodowej 18 dzieci, w rodzinie zastępczej zawodowej 6 dzieci, w dwóch rodzinnych domach dziecka 11 dzieci, w placówce opiekuńczo-wychowawczej 1 dziecko i w zakładzie opiekuńczo-leczniczym 1 dziecko.

3. Punkt Interwencji Kryzysowej

Od szeregu lat w Ośrodku funkcjonuje Punkt Interwencji Kryzysowej. Zadaniem jego jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne możliwości.

Najczęstsze przyczyny korzystania ze wsparcia PIK to:

- przemoc w rodzinie,
- konflikty rodzinne,
- problemy wychowawcze.

W Punkcie Interwencji Kryzysowej wsparcia udzielają: psycholog, doradca rodzinny i prawnik. Wizyty u specjalistów odbywają się po zgłoszeniu potrzeby przez samego klienta, po wcześniejszym umówieniu telefonicznym bądź osobistym kontaktem w Ośrodku oraz przez pracownika Ośrodka.

W roku 2024 z poradnictwa psychologicznego skorzystało 34 osoby, które uczestniczyły w 68 cyklicznych spotkaniach, w ramach których prowadzone były oddziaływania terapeutyczne oraz doradztwa rodzinnego dla 15 osób – 168 spotkań. Z porad prawnych skorzystało 31 osób. Spotkania i porady odbywały się w Ośrodku w bezpośrednim kontakcie oraz zdalnie poprzez rozmowy telefoniczne wg potrzeb osób zainteresowanych.

Również od października 2022 r. w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Choszczynie istnieje możliwość udziału w grupie wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej. Grupa wsparcia ma charakter otwarty. Głównym jej celem jest dostarczenie kolejnej formy pomocy osobom, które z racji doświadczanej w rodzinie różnej formy przemocy nie czują się tam bezpiecznie. Działania kierowane są do osób i rodzin (bez względu na to jaką mają sytuację finansową, wykształcenie, wiek i pochodzenie), które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej

z powodu przemocy w rodzinie. Udział w grupie jest bezpłatny. Spotkania grupy wsparcia odbywają się w pierwszy poniedziałek każdego miesiąca w godzinach 15.30 – 16.30.

4. Karta Dużej Rodziny

Od dnia 01 stycznia 2019 r. prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje także wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci. Przez rodzica rozumie się także rodzica zastępczego lub osobę prowadzącą rodzinny dom dziecka. Prawo do Karty Dużej Rodziny przysługuje także dzieciom:

- w wieku do 18. roku życia,
- w wieku do 25. roku życia – w przypadku dzieci uczących się w szkole lub szkole wyższej,
- bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności,

ale tylko w przypadku, gdy w chwili składania wniosku w rodzinie jest co najmniej troje dzieci spełniających powyższe warunki.

Z dniem 9 czerwca 2021 r. w związku z nowelizacją ustawy o Karcie Dużej Rodziny wszystkie aktywne Karty uzyskają automatycznie formę elektroniczną. Aplikacja mKDR została zamknięta z końcem czerwca 2021 r. Oznacza to, że nie będzie już możliwości składania wniosków o domówienie elektronicznej formy Karty. Każdy posiadacz aktywnej Karty - niezależnie, czy posiadał Kartę w formie tradycyjnej, elektronicznej, czy obu form - będzie mógł wyświetlić ją w aplikacji mObywatel. Rodzice i małżonkowie rodziców będą mogli wyświetlać Karty pozostałych członków rodzin (tak jak to było do tej pory w aplikacji mKDR). Aplikację można pobrać z Google Play lub App Store. Do aktywowania aplikacji mObywatel wymagane jest posiadanie Profilu Zaufanego. Osoby, które nie mają dostępu do aplikacji mObywatel (np. cudzoziemcy), będą musiały pozostać przy Kartach tradycyjnych.

Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. W Gminie Choszczno w 2024 roku przyznano 176 tradycyjnych (plastikowych) Kart Dużej Rodziny oraz 176 elektronicznych na smartfona.

5. Zachodniopomorska Karta Seniora

Karta oferuje katalog zniżek i uprawnień. Jej posiadacze mogą skorzystać m. in. z oferty kulturalnej, rekreacyjnej, edukacyjnej, transportowej i innych usług oferowanych przez partnerów Programu. Zachodniopomorska Karta Seniora przeznaczona jest dla osób, które ukończyły 60 rok życia i zamieszkują na terenie gminy Choszczno. Karty wydawane są bezpłatnie, niezależnie od dochodu. Zachodniopomorska Karta Seniora jest wprowadzona w związku z realizacją przez Województwo Zachodniopomorskie Wojewódzkiego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2021 – 2027 pt. Region Przyjazny Rodzinie, przyjętego Uchwałą Nr XXIX/337/21 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w dniu 28 października 2021r. W Gminie Choszczno w 2024 roku wydano **39 Zachodniopomorskie Karty Seniora.**

6. Zachodniopomorska Karta Rodziny

W Gminie Choszczno funkcjonuje także Zachodniopomorska Karta Rodziny. Przysługuje rodzinom z przynajmniej **dwójką dzieci**, niezależnie od dochodu. Karta wydawana jest bezpłatnie dla każdego członka rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku

zycia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 26 lat. Karta oferuje katalog zniżek i uprawnień. Jej posiadacze mogą skorzystać m. in. z oferty kulturalnej, rekreacyjnej, edukacyjnej, transportowej i innych usług oferowanych przez partnerów Programu.

Zachodniopomorska Karta Rodziny jest wprowadzona w związku z realizacją przez Województwo Zachodniopomorskie Wojewódzkiego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2021 – 2027 pt. Region Przyjazny Rodzinie, przyjętego Uchwałą Nr XXIX/337/21 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w dniu 28 października 2021r.

W Gminie Choszczno w 2024 roku przyznano Zachodniopomorską Kartę Rodziny dla 4 rodzin (18 szt.)

VI. Pomoc obywatelom Ukrainy

Wsparcie finansowe dla obywateli Ukrainy jest możliwe na mocy przyjętej przez polski parlament ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. 2024 r. poz. 167 ze zm.). Świadczenia socjalne dla uchodźców przysługują na tych samych zasadach, jak w przypadku obywateli Polski, z tym jednak zastrzeżeniem, że dotyczą w szczególności uchodźców, którzy przybyli na terytorium naszego kraju legalnie od 24 lutego 2022 r. Co istotne, ze świadczeń mogą skorzystać wyłącznie ci, którzy otrzymają numer PESEL. Wniosek o jego nadanie można złożyć osobiście w formie pisemnej w urzędzie gminy/miasta, nie zapominając o własnoręcznym podpisaniu takiego dokumentu. Uchodźcy po spełnieniu niezbędnych formalności mogą liczyć na liczne świadczenia, które otrzymają m.in. w ramach pomocy społecznej lub w zakresie kompetencji organów samorządowych.

Pomoc społeczna

Obywatelom Ukrainy, którzy po 24 lutego 2022 r. przybyli do Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 i którzy zostali wpisani do rejestru PESEL, przysługuje pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. Wniosek składa osoba uprawniona, jej przedstawiciel ustawowy, opiekun tymczasowy albo osoba sprawująca faktyczną pieczę nad dzieckiem.

Obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 i który został wpisany do rejestru PESEL, mogą być przyznawane świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (art. 29 ust.1 ww. ustawy). Obywatelom Ukrainy mogą być przyznane świadczenia pieniężne i niepieniężne, na przykład:

- 1) posiłek dla dzieci i młodzieży przyznawany doraźnie, na czas nie dłuższy niż 2 m-ce (na podstawie art. 48b ust. 5 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej),
- 2) posiłek, produkty żywnościowe lub zasiłek celowy na żywność w przypadku gdy osoba nie ma zapewnionego wyżywienia (na podstawie art. 39 albo art. 48b ust. 2 lub 4), art. 48b ust. 5 pkt 2 nie stosuje się,
- 3) zasiłek okresowy,
- 4) usługi opiekuńcze,

- 5) mieszkanie chronione,
- 6) praca socjalna,
- 7) poradnictwo specjalistyczne,
- 8) interwencja kryzysowa.

Skład i dochód rodziny ustala się na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej. W przypadku uzyskiwania przez obywatela Ukrainy dochodu w walucie obcej, wysokość tego dochodu ustala się według średniego kursu NBP z dnia wydania decyzji administracyjnej w sprawie świadczenia z pomocy społecznej. Wniosek o przyznanie pomocy składa się w ośrodku pomocy społecznej gminy właściwej ze względu na miejsce pobytu osoby składającej wniosek. Obywatele Ukrainy również mogli skorzystać z pomocy w formie żywności w ramach Podprogramu 2023 PO PŻ oraz pomocy psychologicznej.

Zakres pomocy udzielonej przez MGOPS w Choszczynie przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj przyznanych świadczeń	Liczba osób/ rodzin	Liczba osób w rodzinie	Kwota świadczeń
Jednorazowe świadczenie pieniężne	2	2	600,00
Zasiłek stały	4	8	28 195,56
Zasiłek okresowy	2	9	2 835,58
Zasiłek celowy	3	9	1 960,00
Pomoc doraźna albo okresowa w postaci jednego gorącego posiłku	2	6	793,80
Składka zdrowotna	4	8	1 514,10
Żywność z PO PŻ Podprogram 2023	0	0	0
Usługi opiekuńcze	0	0	0
Pomoc psychologiczna	0	0	0

Źródłem finansowania lub dofinansowania zadań z pomocy społecznej są środki z Funduszu Pomocy, o którym mowa w art. 14 specustawy.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, na podstawie art. 26 uciekającym obywatelom Ukrainy przysługują:

- 1) świadczenia rodzinne,
- 2) świadczenie wychowawcze, czyli tak zwane 500 +,
- 3) świadczenie Dobry Start, czyli tzw. 300 +,
- 4) świadczenie „aktywnie w żłobku”, o którym mowa w ustawie z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic”,

pod warunkiem, że obywatel Ukrainy zamieszkuje z dzieckiem w Polsce.

Zasiłek rodzinny na dzieci

Rodzinne zasiłki dla uchodźców mają na celu częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka. Warunkiem otrzymania takiego wsparcia jest spełnienie kryterium dochodowego. W tym przypadku średni miesięczny dochód całej rodziny w przeliczeniu na osobę nie może wynieść więcej niż 674 zł lub 764 zł jeżeli członkiem rodziny jest dziecko z orzeczoną niepełnosprawnością. Kwota zasiłku rodzinnego na dziecko w wieku do 5. roku życia to 95 zł miesięcznie, 124 zł na dziecko w wieku 5-18 lat oraz 135 zł na osobę w wieku 18-24.

Zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Jest to jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, czyli tzw. becikowe. Świadczenie to przysługuje rodzinom, w których dochód na jedną osobę nie przekracza 1922 zł netto miesięcznie.

Świadczenia opiekuńcze

Osobną kategorią są wszelkiego typu świadczenia opiekuńcze, wśród których można wymienić przede wszystkim zasiłek pielęgnacyjny (wynosi 215,84 zł miesięcznie) oraz świadczenie pielęgnacyjne (2988 zł). Głównym założeniem jest tutaj pomoc osobom, które znalazły się w trudnej sytuacji materialnej, a opiekują się niepełnosprawnym dzieckiem lub członkiem rodziny niezdolnym do samodzielnej egzystencji.

Zakres przyznanych świadczeń przez MGOPS w Choszczynie przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj przyznanych świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Zasiłek rodzinny i dodatki	18	189	22 909,00
Zasiłek pielęgnacyjny	9	102	22 015,68
Świadczenie pielęgnacyjne	4	42	125 496,00
Zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	2	2	2000,00
Świadczenie rodzicielskie	5	22	20 994,30
Razem			193 414,98

Jednym z istotnych problemów prawnych i praktycznych dotyczących dzieci – obywateli Ukrainy, które przebywają w Polsce bez rodziców – jest kwestia przedstawicielstwa ustawowego czyli podejmowania legalnych decyzji w istotnych sprawach dotyczących osoby i majątku dziecka, w szczególności problem ten miał miejsce przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych. Należy przypomnieć, że zgodnie z prawem polskim w przypadku udzielania świadczeń zdrowotnych małoletnim wymagana jest zgoda na nie przedstawiciela ustawowego pacjenta (zazwyczaj jest nim rodzic posiadający pełnię władzy rodzicielskiej).

Artykuł 25 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa reguluje nową instytucję prawną związaną bezpośrednio z obecną sytuacją tj. opiekuna tymczasowego dla dziecka obywatela Ukrainy pozostającego bez opiekuna prawnego w Polsce. Dotyczy ona na razie dzieci – obywateli Ukrainy, które przybyły z niej bezpośrednio na terytorium Polski od 24 lutego 2022 roku w związku z

konfliktem zbrojnym na Ukrainie. Zgodnie z powyższym przepisem małoletniego obywatela Ukrainy, który legalnie przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych odpowiedzialnych za niego zgodnie z prawem obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej, reprezentuje oraz sprawuje pieczę nad jego osobą i majątkiem opiekun tymczasowy.

Opiekuna tymczasowego ustanawia sąd opiekuńczy (wydział sądu rejonowego) właściwy ze względu na miejsce pobytu małoletniego. W sprawie o ustanowienie opiekuna tymczasowego sąd orzeka w postępowaniu nieprocesowym po przeprowadzeniu rozprawy. Sąd przesłuchuje kandydata na opiekuna tymczasowego i osobę sprawującą faktyczną pieczę nad małoletnim oraz wysłuchuje małoletniego, jeżeli jego rozwój umysłowy, stan zdrowia i stopień dojrzałości na to pozwala, uwzględniając w miarę możliwości jego rozsądne życzenie.

Ustanawiając opiekuna tymczasowego sąd kieruje się dobrem dziecka. Opiekun tymczasowy powinien być ustanowiony przede wszystkim spośród krewnych, powinowatych lub innych osób dających rękojmię należytego wykonywania obowiązków opiekuna. Oznacza to, że opiekunem może być też np. Polak – znajomy rodziców lub sąsiadka Ukrainka, która przyjechała z dzieckiem do Polski. W przypadku braku wskazanych wyżej osób kandydata na opiekuna tymczasowego wskazuje, na wniosek sądu, właściwa jednostka organizacyjna (czyli ośrodek pomocy społecznej lub centrum usług społecznych albo inna jednostka organizacyjna wskazana przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta właściwe ze względu na miejsce pobytu małoletniego) w terminie 48 godzin. Wraz ze wskazaniem kandydata na opiekuna tymczasowego powyższa jednostka organizacyjna przesyła jego pisemną zgodę na ustanowienie opiekunem tymczasowym.

Dla kilku małoletnich można ustanowić jednego opiekuna tymczasowego, jeżeli nie zachodzi sprzeczność między ich interesami. Opiekunem tymczasowym dla rodzeństwa w miarę możliwości należy ustanowić tę samą osobę.

Sąd rozpoznaje sprawę bezzwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni od dnia wpływu do sądu wniosku lub powzięcia informacji o konieczności ustanowienia opiekuna tymczasowego. Odpis postanowienia sąd doręcza uczestnikom postępowania, właściwej jednostce pomocy społecznej oraz Komendantowi Głównemu Straży Granicznej. Postanowienie o ustanowieniu opiekuna tymczasowego jest skuteczne i wykonalne z chwilą jego ogłoszenia, a gdy ogłoszenia nie było, z chwilą jego wydania. Opiekun tymczasowy, o ile przy jego ustanowieniu nie określono inaczej zakresu jego praw i obowiązków, jest upoważniony do reprezentowania małoletniego oraz sprawowania pieczy nad jego osobą i majątkiem. Należy przyjąć, że jest on uprawniony m.in. do udzielania zgody na świadczenia zdrowotne i uzyskiwania informacji o stanie zdrowia dziecka powierzonego opiece.

Nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego sprawuje ośrodek pomocy społecznej lub centrum usług społecznych albo inna jednostka organizacyjna wskazana przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta właściwe ze względu na miejsce pobytu małoletniego.

Miejsko–Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choszczynie w 2024 r. już nie sprawował nadzoru nad opiekunami tymczasowymi dla małoletnich obywateli Ukrainy.

VII. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Głównym celem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choszczynie jest umożliwienie osobom oraz rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując przy tym własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

W wyniku dokonujących się zmian gospodarczych oraz zmian w przepisach prawnych, zmienia się również struktura klientów pomocy społecznej, ich oczekiwania i potrzeby, z których wynika, iż pomoc finansowa, choć nadal ważna, nie może stanowić jedynej formy wsparcia.

Rok 2025 będzie dla Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choszczynie, kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań statutowych wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i odpowiadała aktualnym problemom. Szczególną uwagę zwracam również na fakt stale rosnącej liczby osób w podeszłym wieku, samotnych, niepełnosprawnych, wymagających wsparcia osób drugich oraz praca socjalna z rodzinami przeżywającymi trudności opiekuńczo-wychowawcze.

W Gminie Choszczno co roku duża liczba osób korzysta z usług opiekuńczych a w przypadku braku niemożności zapewnienia niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Wydatki związane z realizacją tych zadań przez gminę zwiększają się z roku na rok.

Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania są nadal tańszą formą wsparcia osób wymagających opieki aniżeli usługi świadczone w domach pomocy społecznej. W celu umożliwienia osobom wymagającym opieki pozostania jak najdłużej w miejscu zamieszkania, nadal należy rozwijać usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, podnosić ich jakość i jak najbardziej dopasowywać do potrzeb odbiorców również w formie usługi sąsiedzkich.

Działania MGOPS nadal ukierunkowane będą na wzmacnianie aktywnej polityki senioralnej przez wzbogacanie i rozszerzanie oferty wsparcia dla seniorów, w tym we współpracy z partnerami wśród instytucji i organizacji oraz przez realizację programów rządowych – Programu „Opieka 75+”, Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025, „Opieka wytnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025, Programu „Korpus Wspierania Seniorów” na rok 2025 oraz realizację projektów „Wsparcie seniorów w Gminie Choszczno” i „Social Silver” współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027.

Różnorodność zadań, szczegółowa sprawozdawczość i często presja czasu sprawiają, że pracownicy muszą niejednokrotnie podejmować się nowych wyzwań. Obsługa merytoryczna i techniczna powierzanych zadań wymaga ciągłego dostosowywania struktury, szkoleń i samokształcenia pracowników, a także zdobywania nowych umiejętności w obsłudze tych zadań.

KIEROWNIK
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
mgr Magdalena Polomska-Gromadzka